

trestné činy, a an zejména v souzeném případě shledal soud o trestu nově rozhodující onu přitěžující okolnost ve skutečnosti, která se zřejmě přimyká jen k onomu trestnému činu (zločinu podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky), ohledně něhož nabyl původní rozsudek v důsledku zamítnutí zmateční stížnosti obžalovaného co do viny moci práva. I vykročení z moci trestní, tak i porušení předpisu § 293, odst. 3 (a § 359 odst. 4) tr. ř. vytýká tudíž zmateční stížnost rozsudkovému výroku o trestu neprávem. Neodůvodněnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 3762.

Nejde o krádež, vzal-li si zaměstnanec při odchodu ze služby věc (kolo) prodanou mu zaměstnavatelem s výhradou práva vlastnického a danou mu k používání, třebas věc byla v zaměstnavatelově bytě.

Okolností, že nalézací soud nezkoumal podle § 262 tr. ř., zda ve skutku pachatelově není skutková podstata jiného trestného činu, nemůže se nejvyšší soud zabývatí na škodu obžalovaného, nebyl-li rozsudek v tom směru veřejným obžalobcem napaden.

(Rozh. ze dne 3. února 1930, Zm I 728/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 18. září 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin krádeže podle §§ 171, 176 - II b) tr. zák. v doslovu zákona ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Doličujíc zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. zmateční stížnost tvrdí, že soud neshledal v činu obžalovaného krádež jen z důvodu, že, koupil-li kolo s výhradou práva vlastnického pro prodávajícího až do úplného zaplacení kupní ceny, bylo mu kolo svěřeno, obžalovaný ho také používal a měl je v držení. Zmateční stížnost namítá, že řešení to je neudržitelné, přihlížeje jednostranně k náhodnému poměru obžalovaného k odcizené věci. Tvrdí, že se J., prodáv kolo obžalovaného s onou výhradou a dav mu je k používání, nevzdal disposiční moci nad kolem ve prospěch obžalovaného. I skutečná moc nad kolem prý mu zůstala, ježto obžalovaný měl kolo v J-ově statku ve světnici a je samozřejmo, že by byl J. obžalovanému nařídil kolo přivést zpět, kdyby byl zpozoroval, že přechovává kolo jinde nebo že jím disponuje jako vlastník. Mimo to namítá stížnost, že s hlediska pojmu »držení« ve smyslu § 171 tr. zák., které není totožné s pojmem držby v civilním právu, jak již několikrát bylo zrušovacím soudem vysloveno, nezáleží na tom, v jakém poměru ke kolu byl obžalovaný, nýbrž v jakém poměru ke kolu byl poškozený Jindřich J. Nalézací soud proto prý věc nesprávně posuzoval, neobíraje se otázkou držení poškozeného; zmateční stížnost dovozuje, že poškozený byl

v držení kola, nevzdav se skutečné moci nad ním. Zmateční stížnost nemůže dojít úspěchu. Zjištěním nalézacího soudu, že došlo k prodeji kola s výhradou práva vlastnického pro J-a a ke změně držby, dále že obžalovaný od té doby koupeneho kola užíval, je vyloučena možnost jakéhokoliv současného držení u prodávatele. Těmito zjištěními nalézací soud zjistil, i, že poškozený držby neměl. Pokud zmateční stížnost poukazuje na jiná disposiční práva poškozeného, plynou tato jen z jeho práva vlastnického a tato práva nedoznala jednáním obžalovaného, pro které jest se mu zodpovídati, újmy. Snaží-li se stížnost dokázat, že se J. vůbec nevzdal disposiční moci nad kolem, přehlíží, že rozsudek zjišťuje, že obžalovaný měl kolo v držení. Zmateční stížnost toto zjištění po stránce formální nenapadá. Nemůže proto vycházeti v rozporu s ustanovením § 288 čís. 3 tr. ř. z protilehlých skutkových zjištění, a činiti jen na tomto vadném skutkovém podkladě závěry, jejímu názoru vyhovující. Ani vývody o skutečné moci J-ově nad kolem nejsou provedeny po zákonu, neboť vše, co zmateční stížnost na odůvodnění tohoto tvrzení uvedla, přiči se skutkovým zjištěním nalézacího soudu. Nic takového zjištěno nebylo. Vychází-li se ze zjištění nalézacího soudu, jeví se zmateční stížnost veřejného obžalobce, tvrdící, že mylně nebyla v činu obžalovaného shledána krádež, neodůvodněnou. Ovšem bylo na nalézacím soudu, by po rozumu § 262 tr. ř. zkoumal, zda v pozastaveném činu obžalovaného není skutková podstata jiného trestného činu. V tom směru však rozsudek ani náznakem napaden nebyl a nejvyššímu soudu nebylo proto lze na škodu obžalovaného touto otázkou se zabývat.

Čís. 3763.

Obvinění zaměstnavatele ze zlého nakládání se služebnou (uhození jí řemenem přes záda) jest obviněním z činu přičícího se nejen čelednímu řádu, nýbrž i nynějšímu sociálnímu a mravnímu cítění a spadá pod ustanovení § 488 tr. zák., nikoliv § 487 tr. zák.

K důkazu pravdy není třeba, by bylo dokázáno, že zlé nakládání dosáhlo stupně § 411 (413) tr. zák.

Je-li prokázáno zlé nakládání zaměstnavatele se služebnou, nelze odsouditi obviňovatele ani pro § 491 tr. zák. spáchaný vydáváním ve veřejný posměch dovozováním, že to ani za Rakouska nesmělo být, že se to na takového pána nehodí, a poukazem na hrubé a bezcítěné chování zaměstnavatelovo.

Další tvrzení, že bylo služebné ještě pohroženo četníky, kdyby (proto) službu bez výpovědi opustila a že jí (a její matce) bylo vsugerováno přesvědčení, že o případu nesmí mluvit, že zaměstnavatel je vysoký státní úředník a že by to byla urážka úřední osoby — jest samostatným (dalším) viněním z opovržlivých vlastností a z opovržlivého smýšlení ve smyslu § 491 tr. zák.

Ojedinelé pochybení zaměstnavatele, který zle nakládal se služebnou, poněvadž jeho příkazu neuposlechla, neopravňuje ještě k tomu, by byl na roveň staven pánům Francům ze zámku.